

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652844.

Izhaja vsaki dan.
Ljudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah in Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglašje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. večer. — Cene oglašja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Rusko brodovje v kitajskem morju.

LONDON 15. Reuter ev ti 6 poroča iz Hongkonga: Tukaj se širi vest, da se je ruska eskadra razdelila v dve diviziji, ena se nahaja pri otokih Avambas, druga pa pri Javi. Parnik Poons, ki je sinoči dospel semkaj, je bil med Saigonom in Singapore ustavljen in preiskovan, nater se mu je dovolilo, da je smel nadaljevati vožnjo. Semkaj prihaja mnogo ladij s premogom iz Durbsna in Cardiffa, ki čakajo, kakor se vidi, na poveljsa. Premije vojnega zavarovanja za ladije namenjene v Japonsko, znašajo 1%; trgovina je vsled tega ovirana.

SAIGON 15. (Agence Havas). Ruska lazaretna ladija »Orel« je bila tukaj usidrana poldrugi dan ter je ukrcala 900 tonelat premoga, živil, zdravil, francoske postrežnice in zdravilnike. Ti poslednji so izjavili nekemu poročevalcu, da je ruska eskadra namenjena v Vladivostok. Štiri nemške transportne ladije so se večeraj vsidrle nedaleč od predgorja St. Jacques, zvečer so pa zopet nadaljevale svojo vožnjo. Eskadra pluje baje v severni smeri.

Kitajska nevtralnost.

LONDON 15. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija: Vsi guvernerji južno-kitajskih obmorskih pokrajin so prejeli povelje iz Pekinga, naj v slučaju, ako bi si nameravali Rusi ustvariti bazo za operacijo svojega brodovje, to odklonijo. Tukaj so mnenja, da je sedaj najpovoljniji čas za pomorsko bitko. Taifonske viharje je pričakovati še le za prve dni prhodajega meseca. Oklopnega križarja »Varjag«, katerega so Rusi dne 8. februvarja 1904. dobrovoljno pogrezavili, bodo najbrž do 19. t. m. v Čemulpu zopet vzdignili iz morja. Vožnjo baltijske eskadre zasledujejo na Japonskem z velikim zanimanjem.

Japonska vlada hoče zahtevati, da se bodo vlasti nepogojno držale nevtralnosti. Za slučaj, ako bi bila nevtralnost resno kršena, oziroma bi se ne jemalo ozira na opomine Japoncev, hočejo isti ukrepati posebne naredbе.

Brzobjavka generala Lineviča.

PETROGRAD 15. (Petr. brz. agent.) Brzobjavka generala Lineviča na carja Nikolaja od večeraj se glasi: Dne 10. t. m. je naše konjeničstvo v dolini Hunho našlo na sovražnika, ki je bil zavzel pozicijo na južnem slemenu gore Gaošan. Potem ko je bila po zvezi od dveh strani obkoljena, je naše konjeničstvo prisililo Japonce, da so isto zapustili ter se umaknili proti zapadu.

Dogodki v Rusiji.

TIFLIS 15. V Jemsvetpolu so bili nemiri. Maozica je žugala, da bo kmalo mesto kamejaja meta bomba ter razdejala brzobjave. Na kolodvoru štrajka na tisoče uslužbencev in delavcev. Promet tovarnih vlakov je ustavljen. Ravnatelj železniškega obrata proti štrajkovalcem, da jih odpusti ter izroči vojskim sodiščem.

Cerkvene reforme odgojene.

PETROGRAD 15. — (Petr. brzobjavna agentura.) Na prošnji sinode, da se skliče cerkveni zbor, da se izvoli patrijarha ter da se uvede reforme v cerkveni upravi, je car Nikolaj lastoročno pripomnil, »da smatra nemožnim, da se v sedanjem nemirnem času izvrši tako velika stvar, ki zahteva miru in premislek. Pridržujem si, ko pride za to ugoden čas, da po starem izgledu pravoslavnih carjev spravim vso to stvar v tek ter sklicem cerkveni zbor vse ruske cerkve v svrhu kanoničnega pretresovanja o verskih stvarih in o cerkveni upravi«.

Brzobjavne vesti.

Ogrska kriza.

DUNAJ 15. Bivši ministerski predsednik Koloman Szell se je danes popoldne podal od tukaj v Budimpešto.

Namestnik princa Hohentlohe.

DUNAJ 15. Stanje namestnika princa Hohentlohe je tudi danes popolnoma povoljno. Princ v kratkem zapusti sanatorij Löw popolnoma ozdravljen.

Španski kralj.

ALICANTE 15. Kralj Alfons je odpoval v Albacete. Velika množica mu je priredila navdušene ovacije. Kralj se vrne zvečer v Madrid.

Avstrijska gospodska zbornica.

DUNAJ 15. Za prihodeje plenarne seje gospodske zbornice je določen čas od 3. do 6. maja.

Ameriška eskadra v kitajskem morju.

LONDON 15. List »Globe« le zvedel iz New Yorka: Dopeša iz Washingtona poroča, da je križar »Cincinnati« prejel povelje, naj se kar na h tjeje poda iz Šngaja na neko točko, nahajajočo se na severni obali Filipin. Vsa ameriška eskadra se utegne koncentrirati v istih vodah.

† Josip Juraj Strossmayer.

Pogreb škofa Strossmayerja.

V četrtrek popoldne so v slovesnem sprevodu prenesli smrtne ostanke pokojnega škofa iz škofiške palače v stolno cerkev. Sprevod je vodil posvečeni škof dr. Voršak. Sredi stolne cerkve je bil prirejen visok

oster, občan z okrajnimi cerkvami in velikimi svečniki. Dopol je nastopale vsečev iz vseh slovanskih krajev. Posebno mnogo so jih poslali iz Češke in Dalmacije. Vse popoludne in do poznega večera je občinstvo hodilo v cerkev, da vidi še enkrat truplo pokojnega škofa. Stolna cerkev je bila vso noč odprta. Bogoslovci so molili in stražili ob katafalku. Vso noč so prihajali novi venci.

Naval tujecev je bil, počenski od srede, ogromen. Vse djakovske ulice so bile polne ljudi, kakor v kakem velikem mestu. V četrtrek se je po Djakovu govorilo, da pride na pogreb tudi zastopnik cesarjev, toda ni ga bilo.

V petek v jutro so došli Zagrebčani s posebnim vlakom, kajmi so prišli tudi Čehi. Občo pozornost sta vzbujala župana mesta Zagreba in Prage. V imenu brvatske vlade sta prišla sekejski načelnik dr. Chavrak in veliki župan Mihalović iz Osjeka.

V petek v jutro je bilo vreme oblačno in deževno. Ob 8. in pol uri so pričele prihajati v stolnico deputacije in razna društva. Izlasti je bilo mnogo Sokolov v lepih uniformah. Cerkev, v kateri je mesta za 7000 ljudi, je bila ob 9. uri že natlačeno polna. Pred stolnico je pričakovalo na tisoče ljudi mrtvaškega spreveda, ki je po dovršeni maši imel kreniti iz cerkve.

Ob 9. uri so cerkvena vrata zaprli in takoj je pričela svečana maša, ki jo je služil zagrebški nadškof dr. Posilović ob obilni asistenci. Maša je trajala eno uro. Po maši je bila absolucija ob katafalku, ki so jo po redu izvršili škofje Krapac, Švinderman, dr. Voršak, ter nadškofa dr. Stadler in dr. Posilović.

Okolo 11. ure je dr. Stadler pričel svoj govor. Isti je naglasil Strossmayerjevo geslo: »Sve za vjero i domovinu«. Temu geslu je škof ostal veran vse do groba. Vestali so, rekel je govornik — dušmani, da učinijo Strossmayerja krivim, trdeči, da ni bil veran sin sv. Stolice. Ali njegovo življenje in vsaka njegova beseda pobija to trditve. Veliki pokojnik je bil veran sin papeža. Sledimo mu torej in naj nam bo vzorom, ker tako se mu zahvalimo za ona velika dela, ki jih je on storil za nas, njegov narod.

Okolo poludne so vzdignili krsto ter jo nesli iz cerkve v sprevodu. Pogrebni sprevod je krenil pod vodstvom nadškofa Posilovića proti »Strossmayerjevemu Trgu«. Bil je to imponanten sprevod, kakoršnega še Djakovo gotovo ni videlo. Občinstvo je na ulicah delalo špalir. Na trgu se je sprevod okrenil in se povrnil nazaj proti stolnici ter bil prenešen v kripto. Pogrebna svečanost je zvršila ob 1. uri popoldne.

Po dovršenem pogrebu so se vse deputacije, društva in množica naroda zbrali pred stolnico, kjer so bili držani govori. Govorili

so: od »Akademije« prof. Smičikla, od vseučilišča rektor Paiverić, v imenu književnega društva Gjalski, v imenu dalmatinskega deželnega zbora dr. Ivčević, v imenu Zigreba dr. Amruš, v imenu Čehov in Prage dr. Srb, a Novotny v imenu čeških »Sokolov«. Mišić je govoril v imenu Spljeta, dr. Triller v imenu Ljubljane, Hurban v imenu Slovačkov, Miškulin v imenu vseučiliščne mladine. Po vsakem tretjem govoru je bil odpet en žalobni koral. Ti govori so bili zvršeni še le pozno popoldne.

Slovenske deputacije.

ki so se podale na pogreb Strossmayerjev, so na zagrebškem južnem kolodvoru pričakovali člani meščanskega odbora, vseučiliški in mnogo občinstva. Na peronu je Slovence pozdravil dr. Hofer v imenu meščanskega odbora ter je opravičil odsotnost mestnega župana. V imenu Slovencev se je zahvalil dr. Triller iz Ljubljane. Občinstvo je Slovence burno pozdravljalo.

Pri Strossmayerju v Slatini.

Kaj ne, da je poznal že vsak od nas takih oseb, o katerih si ni mogel predstavljati, da tudi umro kakor vsi drugi; navadno nam je ta oseba predrag sorodnik, ljub prijatelj ali kakov velik duh.

In ko pobere neizprosna smrt, ne mené se za naše domnevanje, tudi to osebo, se nam zdi neverjetno, zamišljamo se globoko in mislimo žalostni: je-li to res?

Tako se mi je godilo sedaj o smrti velikega vladike Strossmayerja. Koliko in kolikokrat sem čitala, da je bolan zdaj lahko, zdaj resno bolan, pa vsakokrat sem si dejala: Ah, saj ne sme umreti! In ko smo se mu v deputaciji poklonili ob njegovi 80 letnici in nas je dobrovoljno povabil na svojo stoletnico v Djakovo, nisem niti najmanjše dvomila, da je ne učaka, saj je bil tako čil in živahen, imel je tako žive, iskre oči polne življenja.

Spominjam se še predobro: Deputacijo je vodil dika župan Hribar, ki je vladiko nagovoril. Vladika ga je poslušal stoječ vzravnan, zroč govorniku naravnost v obraz in z roko na prsih. Zahvalil se mu je potem ognjevit in živo kakor bi govoril mladenič. Utis, katerega je napravil na nas, je neizbrisljiv. Poleg globokega spoštovanja čutili smo do njega posebno nagnenje in udanost.

Druzega dne sva mu medve z gč. Milto, — ki mu je o deputaciji izročila lep šopek — v parku prav pridno dvorili. Tako radi bi bili govorili kajim še enkrat a bil je vedno v družbi. Dolgo sva premišljali bi li ga nagovorili ali ne. »Ta glas, te oči še enkrat, le še enkrat« sem šepetala jaz in Milka se je

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — 6.

— Pak se je podal, je rekel Prišlin.
— Seveda, je nadaljeval Primorec, po vražje je razmikal lakte in mersikatera rebra niso ostala cela. A čujte, na ladije je sipal z visočine goreče žoge. Bilo je, kakor da se na nebu krešejo zvezde. Nu, te vražje balote niso dosežale do jader, ladije so se premikale, odmikale. Nekoč smo na srečo našli pod gradom izvirek v skali. Tja so hodili iz grada po vodo. Čakaj medved! Ushnilo mu je. Mi smo jim zasipali izvirek — sedaj ližte roso junaki! Nekaj je zašepnil Benečanom, a oni na to: Predaj sebe in kraljico! Ali on je odgovoril kakor besen in trd: Prej pojdeva kraljica in jaz v globoko morje. Brodovodja Barbadigo se je nečesa domislil in rekel: Drži Novigrad, drži orožje

in vojsko, bodi živ in zdrav, samo krajico daj! In — dal jo je Benečanom. Oni so jo pospremili v Zadar, v Nin in v Senj. Mene pak je poslal knez Ivan da naznanim kralju Ššaninu, da mu svetla gospa jutri dospe v Zagreb, da se na Griču sestane z njim in poljubi kakor treba. Tako je bilo bratje.

— Na dobro zdravje, junak! je trknil Prodanic s Primorcem. Agata, ali ne čuješ veselje? Kralj čaka kraljico! Toči, duša!

— Na dobro zdravje! so krčali častniki, skočivši po koncu in trkaje s čašami.

— Nu, recite mi, je začel Kačič iznova kako sta tedaj zmotali bana Ivaniša, kako dobili Zagreb.

— Eh, je začel Isović ni bilo brez krvi. Bog! Pustili smo dosti kože. Tu pod brdom so nas pobili, da je moj kapetan Lučenc odskočil od Zagreba kakor zver iz-pod sekire. Padli smo nekam v Ogrsko preko Drave, Bog ve kam, jaz se ne spominjam tega, ker bil sem ves omamljen od ljutih udarcev. Pa, saj ti veš to, mladi gospod Prodanic.

— Vem! Vem!

— Niti toliko nas ni ostalo vojniov, kolikor šteje pest graha. Skoro vso kri in vse kosti smo mi pustili zagrebškim krokarjem, a tudi moj nesrečni brat je izgubil desno roko doli na Kapitelju. Nismo imeli vojske. Kako naj se biješ? Dvignili smo se torej, da poiščemo druge čete, da bi imeli vsaj kakega opravila, ker jaz ne vem, kam bi dejal svoji roki, ako se ljudje ne bjejo. Pohištva nimam, otel mi je je škof zagrebški. Tako hodim od klanja do klanja, da se bijem in bojevaje dokopljem do groba. Vedeli smo, da bo doli v severinski banovini mrhovine, ker se je Ivaniš Horvat odpravil iz Zagreba v Srijem. Na arečo smo našli kneza Nikola Gorjanskega. To je sablya kakor vragova roka. Ko je g. Gorjanski čul, kako po vražje sem se tolkel proti bratom Horvatom, imenoval me je za stotnika pri svojih konjenikih in mi dal pet cekinov, da si kupim družega konja, ker mi je stari hodil le še po treh nogah. Čakali smo v taboru tik Drave, da se nabere več kraljevske vojske od severa. Gospod Gorjanski ni smel udariti preko Donave z malimi četami, ker so ligaši držali vso Finško

goro, in dalje tuči kraj prek Vitrovice do Požge, a iz Mačve med Drino in Savo smo dobili gls, da se je zbrala močna četa plemičev, prijateljev prokletega Ivaniša a tudi Bošnjak Tvrđko da mu pripravlja pomoč. Gospod Gorjanski se je zvijal od jeze kakor kača v trnu. Pa tudi, kdo ne bi pokal in se jezil. Kralj ga je postavil za mačevanskega bana in ko je hotel preko Srijema udreti v banovino svojo, udaril ga je vražji Laeko Horvat preko nosa, da se mu je začelo megliti pred očmi in komaj se mu je posrečilo krvave glave umakniti svoje čete nazaj preko Drave. Kaj še le, ko je doznaal, da so Ladislavovci zmotali Grič, razpršili Lučenca, da se razlivajo po vsej Slavoniji kakor huda ura in da Ivaniš ide v daljne kraje!! Pošiljal je dan za dnevom kralju konjenike, naj mu za bežjo voljo pošlje vojske, da bo mogel raztepati Laeka prej, nego dospeje Ivaniš. Kralj je obljubljal močnih čet, sli od vsega tega velikega obedažanja je padal le po kak kupček in dosti take sodrge, ki je zastoj bila sama na brani in na suhi blagajni našega vojskovodje. (Pride še).

moško vzravna in dejala: »Zdaj pa grem k njemu«. Šta je in jaz žajo. Bog moj, čemu toliko obotavljanja, toliko straha? Bil je naju tako vesel, tako odkritosrčno vesel! Smehljal se nama je dobrovoljno, in ko sva dejali, da ga pozdravljavi še enkrat, ker odpotujevi, je rekel: »Nesite moj blagoslov in moj pozdrav svojim slovenskim bratom in sestram! Z Bogom!«

Iz Hrvatske.

ZAGREB, na dan Strossmayerjevega pogreba.

Danes je bilo položeno v grob truplo prvega sinu domovine naše, sijajne zvezde na nebu slovenskem, škofa Josipa Jurja Strossmayerja. Umrl je ta naš velikan, a naša srca so zaječala v tóli, ker izgubili smo prvega med najboljšimi. Ne porajajo se vaški dan — Strossmayerji!

Kaj nam je bil on in koliko je pomenjal za nas, tega, mislim, ne treba nglušati. Strossmayer je bil inkorporirana duša narodna, utripilaj srca njegovega, bil je utripilaj vsega naroda hrvatskega. On je ponese ime hrvatsko med svet, on je zlatimi črkami zabeležen v knjigo svetovnih velikánov, ljudij velikih duševnih sposobnosti — genijev!

Eno celo stoletje nas je vodil njegov um in nam kazal pota do napredka. Bil je apostol naš. Pred njim nismo imeli nikakih kulturnih zavodov, svet nas je omaloveževal, smatral nas za barbara. A Strossmayer nam je postavil vseučilišče, akademijo znanosti in umetnosti, pak nas je s tem postavil ob bok drugim večim narodom.

Treše se mi roka, ko pišem te vrstice. Nisem zmožen, da bi opisal in prikazal, kaj vse nam je storil Strossmayer. Na kratko: po njem smo vse, kar smo. In od Urals do Triglava, od Krkonošev do Balkana, kjerkoli živi rod slovanski, je bolno odmevala smrt biskupova. Srce v njem namreč ni bilo samo hrvatsko ampak tudi slovansko. To srce je enako in istim žarom ljubilo vse Slovence.

Vsa Hrvatska je šla danes, da spusti v grob Strossmayerja in da mu z venci okiti rakov. A tudi ostali slovanski bratje so doposlali svoja odposlanstva, tako, da je bil pokojnik položen k večnemu počitku v navzočnosti vseh slovanskih bratov. A oni, ki niso dali ovetja na grob njegov, dajo svoj prispevek za spomenik, ki ga postavi velikemu pokojniku hvaležni narod. A ta spomenik bo najlepši vseh spomenikov in narod se mu oddolži s tem najdosojnejše.

Ne samo v Zagrebu, ampak tudi v njegovem rojstnem Osejku mu postavijo spomenike, ki bodo večne pričje njegove slave. Njegova slava ne utrne nikdar in je ne zmanjša zlobno in maščevalno pisanje novin naših sovražnikov.

Nu, usoda je hotela, da smo ga izgubili v času, ko bi nam mati domovina najbolj trebala takih sinov — ali Strossmayerju ne bo vrstnika nikdar.

Kakor njegov naslednik se v obče smatra Hugo pl. Mihalovich. Naj vam rečem par besed v njegovo oceno. To vam je človek 32 let in — ne čakaj na Pejačevića. Do pred dvema leti je bil

kaplanom v nekem selu v Slavoniji. Čim je Pejačević postal banom, takoj je bil Mihalovich imenovan katehetom na tukajšnjem gimnaziju, kjer se je odlikoval kakor špijon in preganjalec dijakov. Tega leta je odšel v pokoj profesor teologije Stigl'ic, in Hugo Mihalovich (ki svojega priimka noče pisati s »é«) je postal — vseučiliščni profesor teologije, preskočivši mnoge odlične profesorje, stareje in izkušeneje od njega. A sedaj ima postati še biskupom na toli glavni stolici, kakor je djakovaška. Poleg tega je vredno, da vam omenim, da je ta človek v madjarskem duhu, kakor večina naših aristokratov, a na ulici in sicer govori večinoma — nemški. To bo zlo, ako postane ta človek naslednikom velikega biskupa, kajti on bo le poniževal ug'ed škofije djakovaške. Eden Mihalovich kakor naslednik Strossmayerjev: to bi značilo nezaslusno žaljenje svetega spomina ravnokar v Bogu preminolega škofa.

Šolski ravnatelj Lapajne uradno upokojen.

S Kranjskega, 14. aprila.

(Zvrčetak.)

V tem obzira je imel zlasti ravnatelj Lapajne nepriliko. Ker je z ministrskim dovoljenjem (nad čemer se je pa neopravičeno dvomilo) uvedel slovenščino kakor učni predmet za dve ali tri ure na teden, očitalo se mu je že, da daja šoli preveč slovenskega značaja. Ako je kak nemški nadzornik zapazil na zvezku besedo »Pisanka«, postal je že srdit. Ako je ravnatelj vspricho njega sicer nemško govoril vso uro, če pa je o tem le en sam izraz tolmačil po slovenski, že je bil ogejal v strehi. Ko je ravnatelj za konferenco hvalil in branil svoje tovariše, zaupil je tak nemški mož nad njim »Sie werden keinen Advokaten für Ihre Lehrer abgeben«. Ako so ti nemški nadzorniki še druge učitelje tako pestili, so pač zaslužili, da so bili lepo avansirali: Knapic je postal ravnatelj učiteljišča v Celovcu, Benda ondi profesor, Proft gimnazijski direktor v Celju in sedanjega nadzornika Belanja že čaka še kako odlikovanje. Vlada pa je imela še druge pmočnike, da je ustrahovala krško meščansko učitelstvo. Okrajni glavar Schönberger na priliko, ki ni bil zadovoljen samo z »Deutsche Unterrichtssprache« pri učencih, ampak je uvel še za učitelje »Deutsche Dienst-Sprache«, hotel je imeti sam meščansko šolo v svoji oblasti in ni privoščil, da bi bila ista podložna tudi krajskemu šolskemu svetu, kakor zahteva zakon. Njemu na strani je stal tudi deželni šolski svet. Ministerstvo in upravno sodišče sta sicer zavrnila glavarja in ljubljansko gospodo; toda ukora, ki ga je ravnatelj Lapajne po nedolžnem dobil ob tej aferi, tega ni nihče preklical.

Kljubu temu je šola napredovala. Prihajalo je vedno več učencev, tako, da je število narastlo na 100. In praznovala se je 25-letnica. O vsem tem se je poročalo svetu po rednih letnih šolskih poročilih, ki so imela dokaj poučljivo vsebino. Kakor je bil Martin Hotschwar rad podaril šolsko poslopje in ustanovil ustanove (ki pa imajo preveč nemških pogojev), tako se je tudi blaga udova

namreč ne stremi za tem, da bi napravil orkestralni komentar Hauptmannovi drami, ampak navdahnjen po kontemplaciji ideje, ki je rodila Hauptmannov umotvor, on razvija po istem redu mislij in vizij drug umotvor, popolnoma svoj, to je glasben umotvor, v katerega siplje obilico navdahnjenja in poznavanja orkestralnega govora.

A koliko neoskrunjene genijalnosti je v Dvočrkovi »Heroidni pesmi«. Ta simfoničen spev, v katerem duša naroda utripuje, kriči, se veseli in joče v najmogočnejših in v najdelikatnejših notah, ta simfoničen spev je dobil največji del entuzijastičnega priznanja, tako, da je mojster Teply, odzavšvi se burnemu in trajnemu ploskanju, ponovil drugi del, ki pričinja za nežnim »pianissimo« dveh klarinetov, ki izvajata vaški — narodni nepev.

Še drug dragocen užitek sta nam nudila dva »allegro« »Patetique« od Čajkovskega, od katerih je bil eden lepši od drugega.

In slednjič prišla je suita »Čemulpo« od našega mladega in simpatičnega mojstra Josipa Mandiča. Tu moramo takoj povdarjati, da se vidi, da boče mlademu umetniku hoditi pot umetnosti trezno, ne da bi se puščal motiti po prozi življenja. Suita je oblika

(Slovenka, ki ja sicer nemškega mišljenja), rada opomnila o priliki 25-letnice te šole, kar bi gotovo ne bila storila, če ne bi videla lepega sada 25 letnega delovanja te šole pod vodstvom Ivana Lapajne-ta. Spomnila se je na ta veledušni način, da je temeljito popravila šolsko poslopje in ustanovila s svoto 60.000 K še četrty razred na tej šoli. Ob tej priliki je bilo veliko veselja in radosti v Krškem. Toda kmalo se je obrnilo na slabše v stvari ravnateljeve osebe. Njegovi predstojniki, osobito profesor Belar, nemški pristaa (čegar oče je bil pa še dober Slovenec), si je mislil: »der Mch hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen«. Nagovarjal ga je najprvo z lepa, naj prosí za upokojenje, češ: »Wir werden schon für einen ehrenvollen Abzug sorgen«. Z ozirom na zakon pa, ki zahteva za upokojevanje na lastno prošnjo 35 službenih in 60 starostnih let, pa ravnatelj ni mogel vstreči ne njemu, ne deželnemu šolskemu svetu, ker se ni mogel izkazati s temi pogoji. Toda profesor Belar je mogočen po pogovoru: »Folgst du nicht willig, so brauch ich Gewalt«. Zato ga je na lanski inšpekciji nabruhlil: »Hat Er noch nicht sein Pensionsgesuch überreicht«.

Labko mu je bilo tako kategorično nastopati, kajti zaslombo je imel v deželnem šolskem svetu, ki je neprenehoma pritiskal na ubogega ravnatelja. Ta poslednji se je opravičeval in opravičeval s kristnim listom in zdravniškim spričevalom, da ne more še ustreči temu povelju, in je povdarjal, da je še sposoben in zdrav, da bi bil preveč oškodovan in da stori vse, samo da bi mu še prizanesli. — Naposled se je pa vendarle udal, v toliko, da bo l. 1906. sam prošil za upokojenje in za odmero plače za 38 let, ker bi nanareč tedaj potekla tolikoletna doba, odkar si je pridobil učiteljsko vposobljenost. Toda vse te njegove uradne in mnogoštevilne privatne prošnje niso nič pomagale: uradoma so ga upokojili, odmerili mu penzijo samo za 36 let, oškodovali so ga za kacic 1000 kron in mu učinili pred svetom ne malo nečast. Učiteljski penzijski fond mu bo pa moral vsaj za nekaj let prehitro plačevati penzijo. Ali je ta fond tako trden? Ali je tako postopanje deželnega šolskega sveta nasproti zaslužnemu slovenskemu šolniku opravičeno? Ali pritrđi temu visoka učna uprava na Dunaju? Kaj poredčejo slovenski deželni poslanci v Ljubljani? Kaj ukreduje državni poslanci na Dunaju? (Dr. Šusteršič in tovariši so že uložili interpelacijo. Op. ured.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 14. aprila 1905.

Šanse flote Roždestvenskega v artilerijskem boju v bodoči pomorski bitki.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Če si torej mislimo streljanje omenjenega kalibra proti križarjem z oklopom le 15 cm na isti način, vidimo, da prebijalna sposobnost topa s 24 cm proti rečenim oklopnim križarjem seza do 6000 daljave, torej na še enkrat tako veliko distanco, nega pa proti oklopom velikih bojnih ladij. Top 20 cm deluje na enak način do 5000 m daljave, 30 cm do 8000 m. Te številko dajajo nej-

skladbe, ki zahteva tehnično kulturo in jasnost estetičnega pojmovanja. Suita je zapepljena oblika, ali kadar ste se jej udali, gorje vam, če ne zmorete njenega objema. A naš Mandič, akoravno nastopa v prvem tempu nekoliko boječe, začne takoj dihati iz polnih prs in stori peti orkester na ves glas, poslušujoč se vseh možnih orkestralnih pripomočkov, da nam glasbeno predoči sliko: znani napad pri Čemulpo, ki je bil začetek sedanje rusko-japonske vojne.

Mandičeva muza ima slovansko dušo; on izvaja melodično misel tako, da spominja način Friderika Smetane, ko je ta bil mlad, a ohranja v razvijanju hvalevredno neodvisnost.

Ako nahajamo v »moderato molto« mnoge lepote sestave in navdahnjenja, še večjo genijalnost koncepcije nam prikazuje »scherzo« in zaključni »presto«.

Suita ima nadalje prednost enotnosti sloga, katera nam požazuje skladatelja kakor osebo, ki si je svesta kaj čuti in kaj hoče. Mnoge zanimive posameznosti te skladbe nam pričajo, da je Mandič, v podajanju misli, znal lepo spraviti v sklad sliko z načeli estetike umetnosti. Delo Mandičevo je občinstvo poslušalo se živim in vedno rasto-

bolje pojasnilo, zakaj sta v bojih na morju in v bitki pri Port Arturju nasprotnika začela streljati že na 7500 m. Tudi ni težko pogoditi kateri tipi ladij so najbolj trpeli po ognju. In tudi je bilo jasno, da brezoklopni križarji se svojimi malimi topovi nimajo absolutno nič iskati v takem boju. Mnogo kateri čitatelj je videl v ilustrovanih listih slike, na katerih so bile razvidne poškodbe, ki so jih trpeli oklopni križarji »Askold«, »Diana« »Novik«. Jaz pa sem uverjen, da se tudi mnogim japonskim križarjem, ki so se udeležili bitke dne 10. avgusta, ni godilo nič bolje, nego imenovanim ruskim križarjem.

Z druge strani pa je bilo videti na »Cesarjeviču« prav določno, da sta mu znatnejšo škodo provzročila le 2 strela iz kalibra 30 cm (1 na stolpu, drugi v podvodni črti) »Cesarjevič« je bil mnogo zadet iz družih kalibrov, ali vsi ti strelji so ostavili le neškodljive sledi, ker so vsi prihajali iz kalibra od 20 cm doli.

Iz povedanega izhaja torej: 1.) Bojne ladje se svojimi topovi do 30,5 cm kalibra nadvladujejo bitko na morju. Oae delujejo proti bojnim ladijem na 4000 m, proti oklopnim križarjem na 8000 m, a proti brezoklopnim križarjem še na veliko večje daljave, do največje artilerijske distance 10000 m. Te bojne ladje pa so same poškodljive le od strani enakih bojnih ladij in na 4000 m distance.

Oklopni križarji imajo 20 cm kakor največji kaliber in morejo še le na manjšo distanco 2500 delovati proti oklopnim križarjem, na 5000 m proti sebi enakim oklopnim križarjem. Umeje se, da delovanje oklopnih križarjev proti brezoklopnim (križarjem II. razreda) seza do največje strelne distance. Te posledaje morejo bojne ladje izdatno raniti že na 8000 m daljave, a njim jednakovrstne ladje na 5000 m.

Usmrtitev 5 japonskih vohunov.

Glasno neke brzjavke iz Vladivostoka je bilo tam pet japonskih častnikov, preoblečenih kakor delavci, aretovanih v trenutku, ko so hoteli fotografirati vtrdbe. Ker so razun tega našli pri njih spise, ki so dokazali, da so bili že odposlani v Tokio vohunska poročila, so bili omenjeni častniki kar naravnost usmrteni.

Drobne politične vesti.

Sestanek angležke in francoske eskadre. Iz Londona poročajo, da je tamožnji mestni svet povodom sestanka angležke in francoske eskadre v angleških vodah, sklenil povabiti v London 500 francoskih vojakov, ki naj bi defilirali pred londonsko množico. Tozadevni slavnostni odbor priredi častnikom in mornarjem banket.

Domače vesti.

Enakopravnost na c. k. policijskem uradu v Šklednju. Prejeli smo: Podpisani sem bil šel dne 11. t. m. na c. k. policijski urad v Šklednju po tiskovine, da bi prijavil neko družino, ki je prišla k meni na stanovanje. Dali so mi neke italijanske pole. Jaz pa sem zahteval, kakor delam vedno, sloven-

čim zanimanjem ter je dalo na zadnje odduška svojem priznanju v tako burnem ploskanju, da je gospod kapelnik Teply ponovil tretji del, ki je najbolj karakterističen. G. Mandič se je moral večkrat pokazati, akoravno je očitno le težko premagal prirojeno mo skromnost.

Krasen večer je završila sveža ouvertura opere »Poljub« od F. Smetane. Orkester je igral z občudovanja vredno mehko in preciznostjo.

Na koncu nam je še omeniti, da je bil g. Teply ju poklonjen po tretji točki (Dvočrkova »junaška pesem«) lovor-venec z rudečim trakom in napisom: »Kapelniku Teplyju — Tržaški Slovanci«. Skladatelju Mandiču pa sta bila poklonjena en lovor-venec s trakovi v hrvatskih narodnih barvah in z napisom: »Josipu Mandiču — Tržačanski Hrvati 15. 4. 1905« in srebrni lovor-venec z graviranim napisom: »V spomin na sezono 1904/05 — Slavjanska Čitalnica — Narodni dom«. Ta venec, ki dela vso čast našemu zlatarju Dragotinu Vekjetu, je bil Mandiču izroččen v elegantnem etui-u.

Priznanju, ki ga je na ta način izrazilo občinstvo mlademu skladatelju, se pridružujemo i mi iz vsega srca.

PODLISTEK.

Zadnji simfonični koncert Teply-ja v »Narodnem domu«.

Zadnji v tej sezoni, seveda, kajti mi pričakujemo od mojstra Teply-ja še drugih in vedno popolnejših produkcij, in to toliko glede stvarne vrednosti, kakor tudi glede vzvišene interpretacije. Peter Teply nas je razvedil, a razvajenci — tudi odrasli — imajo vedno večje zahteve.

Mi smo mu posebno hvaležni, ker je se svojimi koncerti predstavil našemu občinstvu umotvoru največih slovanskih glasbenikov: od Čajkovskega do Dvočrka, od Smetane do Moora, od Fibiča do družih, ki so v prejšnjih koncertih defilirali pred nami.

Program sinočnjega koncerta je bil narokovan po najfinjšem ukusu. V Zdenko Fibičevi »Noč na Karlejštejci« smo občinstvo občudovali prekrasno jednotnost koncepcije in sloga, katerima se pridružuje plemeniti instrumentalni izraz.

»Tskalei« Karola Moora so vzbudili v nas največje zanimanje, ker nam razodevajo visoki estetični čut mladega glasbenika. Moor

sko tiskovino, in sem izjavil, da laške ne vsprejemem. Ob enem sem ustmeno javil svojega novega stanovaleca. Toda odgovorili so mi, da ustmena prijava ne velja, da moram izpolniti take (laške) pole, sicer da me pozovejo na redarstveni urad, kjer mi nalože globo. Jaz pa sem šel potem na redarstveni urad pri sv. Jakobu in tam sem dobil zaželjene tiskovine in se teko vendar rešil kazni. Čudno pa se mi vendar zdi, da sem na policijskem uradu v mestu našel več enakopravnosti, nego na onem v okolici.

Vekoslav Kodrič
pri M. Magd. spodnji št. 2291.

Seja odbora za veliki Cirilo Metodijev ples se bo obdrževala dne 19. t. m. ob 9. uri zvečer v pisarni gosp. odvetnika dra. Gregorina. Ožji odbor vabi vse občornike da se prav gotovo udeležijo te soje, ker se v isti sklenjejo računi.

Volilni shod. Členi »Delavskega podpornega društva« so uljudno naproseni, da se udeležijo volilnega shoda, ki se bo vršil — kakor že naznanjeno — danes, dne 16. t. m. ob 10. uri predpoludne v društvenih prostorih, ulica Galatti št. 18. I. nadstr.

»Divji lovec«. Znano je, da naši okoličani že od nekdaj z ljubeznijo gojijo našo lepo pesem. Saj menda ne obstoji nikjer na Slovenskem toliko pevskih društev glede v razmerju s številom prebivalcev, kakor ravno v tržaški okolici. Ta društva pa ne gojijo le petja, ampak tudi splošno naobrazbo. Skoro na vsaki veselici vidimo, kako sledi petju tudi gledališka igra. Navadno pa le veseligrice ali burke. Zato je mene, ki se zanimam za dramatične predstave, ki jih vpriporja »Dramatično društvo« v Trstu, presenetilo — a morda tudi marsikoga drugega — ko smo izvedeli, da se vpripori na vaškem odru na Kontovelju tako igra, kakor je »Divji lovec«. Igra je res krásna, vzeta iz našega življenja iz leta 1848. na Gorenjskem in vsa polna lepih prizorov, tako, da mora ugajati vsakomur — seveda, če je igrana, kakor treba. Marsikdo maha z glavami. No, pustimo pomisleke. Morda nas kontoveljski diletantje na velikonočni ponedeljek iznenadijo v toliko, da bo igra razmerno dobro vpriporjena. Če bo to, bomo zadovoljni in poročemo, da so naši okoličani, ki sestojajo iz delavcev in kmetovalcev, pridni in hvalevredni, ko se upajo vpriporiti kaj takega. Poleg vsega tega zahteva igra »Divji lovec« primernih dekoracij, scenerij, oblek itd. Bomo videli!

Na velikonočni ponedeljek, kakor se sliši, pride tudi iz mesta veliko ljudi, tudi radovednežev bo, in jaz bom gotovo prvi med temi, da se prepričam o zmožnosti »Danca«.

V svojem in v imenu mnogih kličem: Na svidenje na velikonočni ponedeljek na predstavi »Divjega loveca« na Kontovelju!
Nedeljski pohajkovelec.

»Tržaško podporno in bralno društvo« bo imelo danes svoj redni občni zbor v društvenih prostorih, ulica Stadion št. 19. Začetek ob 4. uri pop.

Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Prečitavanje društvene kronike minolega leta. 3. Prečitavanje računov za leto 1904. 4. Prečitavanje izjave pregledovalnega odbora. 5. Posamezni predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika, 2 podpredsednikov, 2 tajnikov, 2 knjigovodij, blagajnika ekonomaa, 18 odbornikov, 6 namestnikov, 4 odbornic, 2 namestnic, 3 pregledovalcev računov in 5 členov mirovne sodaje.

Zahvala. Povodom svojega odlikovanja za 40 letno zvesto službovanje dobil sem od vseh strani širne naše domovine in od drugod toliko iskrenih častitek, da mi ni možno, kakor bi rad, dostojno zahvaliti se vsakemu posebe. Zato se zahvaljujem tem potom vsem mnog. št. viliim znancem, milim tovarišem in dragim mi prijateljem, ki so blagovolili spomniti se me o tej priliki, želeč jim vsa dobro! Hvala lepa!

S o v o d n j e, 12. aprila 1905.
Ivan Benko s. r.,
nadučitelj.
Veselični odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« naznanja svojim členom

in prijateljem, da danes popoldne bodo navadne plesne vaje. Začetek ob 4. uri. Vaje bodo trajale do 7. in pol zvečer.

Po plesu bo občni zbor.

Razpisane učiteljske službe. V Gradščanskem šolskem okraju so razpisane, v definitivno nameščenje:

1) mesto učitelja-voditelja na jednorazrednih ljudskih šolah v Kožbani, Mirniku in Škrljevem; 2) mesto učiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Medani.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po razglasu natečaja v uradnem listu pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Naročba v tuzemstvu izhajajočih časopisov potom pošte. Od sedaj naprej bodo sprejemali vsi poštni uradi naročbe na časopise, ki izhajajo v tuzemstvu proti plačilu posredovalnine 10 stot.

Tuzemske časopise, na katere je možno naročiti se posredovanjem pošte, razviditi je iz časniške liste I., ki se nahaja na vsakem poštnem uradu.

Sodelovanje pošte se omejuje v tem poslu samo na to, da pošlja uradništvu naročenega časopisa naročbe in od naročnikov plačane naročnine.

Poštna uprava jamči radi tega za vplačano naročnino v isti meri, kakor za zneske, ki se vplačujejo na poštne nakaznice, nikakor pa ne jamči za točno izvršitev naročbe, za obveznosti in dolžnosti izdajatelja itd.

»Škratka« je izišla 15. številka ter prinaša poleg raznovrstnega šaljivega berila mnogo lepih izvornih slik, med temi »Oberjammeregau«. Ker število naročnikov raste, se bo list v bodoče tiskal na boljšem papirju in v lepši obliki.

Knjige »Matiče Slovenske« za leto 1904. so došle in se dobijo pri slugi »Slovenske čitalnice« v »Narodnem domu«, oziroma jih omenjeni sluga na željo prinese na dom.

Razne vesti.

Stolna cerkev v Djakovu je, kar se tiče veličine, na trinajstem mestu skupno z cerkvijo sv. Marka v Benetkah. Na prvem mestu je cerkev sv. Petra v Rimu, v kateri je mesta za 60.000 ljudi, potem pride stolnica v Milanu za 37.000 ljudi, cerkev sv. Pavla v Rimu za 32.000 ljudi, cerkev v Kolinu za 30.000, cerkvi sv. Pavla v Londonu in sv. Petronija v Boloniji za 25.000, sv. S. fija v Carigradu za 23.000, sv. Ivan Lateranski v Rimu za 22.000, Notre Dame v Parizu za 21.000. Metropolitanska cerkev v New Yorku za 18.000, cerkev sv. Štefana na Dusuju in stolna cerkev v Pizi za 12.000 cerkev sv. Dominika v Bolonji za 11.400, cerkev Matere božje v Monakovem za 11.000 in cerkev sv. Marka v Benetkah za 7000 oseb.

Kazenska razprava proti listu »Zeit«. Včeraj se je na Dusuju vršila kazenska razprava proti izdajateljema lista »Zeit« Singerju in dru. Kannerju, ker je »Zeit« dne 10. januarja trdila, da sta vitez Gutman in Viktor Mautner plačala pol milijona kron, da bi pršla v gosposko zbornico. Ker je dr. Koerber odstopil, se je stvar onemogočila. Kakor pričča zaslišani dr. Koerber je izjavil, da ga je cesar za ta slučaj oprostil službece tajnosti ter rekel, da so trditve lista »Zeit« popolnoma neresnične. Več prič je izjavilo da je »Zeit« od rodbine Gutman vedno zahtevala denar. Zastopnik Gutmanov se je na to dvignil in izjavil, da je s temi izjavami dokazana neresničnost in povod trditve lista »Zeit«. S tem je zadoščeno tožnikovi časti in je zato težbo umaknil. Sodišče je na to izdajatelja »Zeit« oprostilo.

General Jezuitov o. Martin. Nedavno smo poročali, da je nevarno obolel general Jezuitov o. Martin. Sedaj poročajc, da je izven nevarnosti, toda radi utes na desni rami so mu morali 11. t. m. odrezati roko. O. Martin dobi selaj asistenta oziroma namestnika.

Loterijske številke izrebane dne 15. aprila t. l.:
Trst: 5 67 25 90 41.

DARILA.

Za Nabergojev spomenik je posljal blagorodni gospod Ivan Hribar, župan stolnega mesta Ljubljane znesek 25 K.

Velikodušen dar. Občinski odbor v Dekanih je podaril »Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu« 40 K.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu sta nabrala gg. Lubič Luka in Metlika Anton med svojimi sodrugji 20 K.

Trgovina.

Borsna poročila dne 15. aprila
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.06—19.08 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.50—240.35 Francija K 95.35—95.55. Italija K 95.30—95.50 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 100.30 100.60, ogrski kronski renta K 97.75 98.—, italijanska renta —, —, kreditne akcije K 65.— — 67.— državne železnice K 65.— — 60.— Lombard — 89.— 91.—, Lloydove akcije 663.— — 666.— Srečke: Tisa K 340.— 343.— Kredit K 468.— do 496.—, Bodencredit 1880 K 309.— 318.—, Pdenkredit 1889 K 309.— 315.—, Turške K 142.50 do 144.— Srbake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.
včeraj danes
Državni dolg v papirju 100.85 100.85
" " srebru 100.85 100.85
Avstrijska renta v zlatu 119.95 119.90
" " kronah 4% 100.50 100.45
Avst. investicijska renta 3 1/2 % 93.40 93.40
Ogrska renta v zlatu 4% 118.50 118.45
" " kronah 4% 97.85 97.90
" " 3 1/2 % 89.60 89.70
Akcije nacionalne banke 165.— 164.—
Kreditne akcije 664.50 664.—
London, 10 Lstr. 239.85 239.87 1/2
100 državnih mark 117.12 1/2 117.10
20 mark 23.43 23.43
20 frankov 19.05 19.07
100 ital. lir 95.35 95.40
Cesarski cekini 11.28 11.28

Pariška in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.40, italijanska renta 105.20, španski exterior 90.50, akcije otomanske banke 602.—, Menjice na London 251.35.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne akcije — Lombardi — unificirana turška renta 89.22 avstrij. zlata rep. 100.90, ogrska 4% —, renta 100.63 Ländorban 487.— turške srečke 138.— pariška banka 13.09, italijanske meridi-jonalne akcije —, akcije Rio Tinto 15.96. Trdna. London. (Sklep.) Konsolidirana ool. 91.— Lombardi 3 1/2 % srebru 26 1/2 %, španaka renta 90 1/2 %, itljanska renta 104 1/2 %, tržni diskont, 2 1/2 %, menjice a Dusuju —, dohodni banke —, izplačila bank —, Stalna.

Tržna poročila 15. aprila.
Budimpešta. Pšenica za april K 17.54 do K 17.56; rž za april K 14.56 do K 14.58; oves za april do K 13.88 do 13.90; korusa za maj K 14.98 do K 15.—. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje počlo, vzdržano. — Prodaja 8.000 met. stot., za 5 in za 16 stotink zvišanja. — Druga žita vzdržano — Vreme: oblačno.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43. 1/2, frk., za julij 43. 1/2. New-York. (Otvor.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stot. zvišanja.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za maj 35 1/2, za september 36 1/2, za dec. 37.—, za marec 37 1/2. — Vzdržano. — Kava Rio navadna loco 37—38, navadna reelna 39—40 navadna dobra. 41—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za april 27.80, za maj 28.15, za junij 28.15, za julij 28.25, za avgust 28.50, za september 26.55. Vzdržano. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, prompto K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellapromptno K 68.30 do 69.3., a sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 6 30.
London. Sladkor iz repe surov 13 1/2, za Java 14.4 1/2.

Pariz. Bž za mesec april 15.50, rž za maj 15.50 za maj avgust 15.00, za septembar decembar 15.— (mirno). — Pšenica za tekoč. mesec 23.70, za maj 24.— za maj - avgust 24.90 za sept.-decembar 21.75 (mirno). Moka za tekoč. mesec 30.10, za maj 30.40 za maj-avgust 30.70, za sept.-decembar 28.90 (mirno). Repično olje za tekoč. mesec 50.—, za maj 49.— za maj-avgust 49.50 za septembar - december 49.25 (mirno). Spirit za tekoč. mesec 49.50 za maj 49.— za maj-avgust 48.75 za september-december 43.50 (rdno). Sladkor surov 88.— do nov 35.— 35 1/2 (mirno). bel za tekoč. mesec 39 1/2, za maj-avgust 39 1/2, za julij-avgust 50, za oktober-januar 31 1/2 (mirno), rafinira 71—71 1/2. Vreme: oblačno.

Za velikonočne praznike!

Kam greš?
Grem kupit par čevljev.
Svetujem ti, da greš k PIEROTU v ulico Riborgo št. 33 nasproti pivovarne „Alle tre porte“, kjer vdošiš obuvala za moške, ženske in otroke, tudi vsprejema poprave in naročbe po meri na debelo in drobno.
Se priporoča svojim rojakom
REHAR PETER, lastnik.
Svoji k svojim!

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.
Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kade Centrale).
Velik izbor francoskega šampanca, penetih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rumkonjak, razna žganja ter posebni prištni tropinovec slivovec in brinjavec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Y manufakturni prodajalni Alojzij Galberti

ulica Barriera vecchia 13.
Za bližajočo se jesen in zimo!
Zaloga blaga same novosti iz tu in inozemskih tovarn.
Izbera možega in ženskega blaga (drap, de dame); zimske volnene srajce, maje, jäger, mornarske iz dlakaste bombaža ter vsakovrstne za gospe in otroke.
Izbor fuštanja najnovjših barv in risanj kakor tudi flanela x Lawatennis Odeja od volne ali imbotirana. Zidane in volnene ovratnice ier rute od gl. 1*20 više.
Izbor delavskih hiač in srajc.
Posebnost: Drobničarja z krojače in šivlje. — Sprejema naročbe možkih in ženskih oblek ter perila.
Najzmernejše cene.

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A
(v lasni hiši).
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni batl nika te konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Iustrovat onik brezplačno in franko.

Velika zaloga z lasno tovarno
Trst — G. MAYER GREGO — Trst
Oddelek za obleko ul. Riborgo 12
Veliki izbor izgotovljenih možkih oblek, specialiteta: kostumi za dečke in otroke.
Obuvala od platna od 70 nč. dalje. — Sprejema naročbe po meri.
IZVOZ. — UV0Z. —

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo.
zalogo pohištva
prej ANTON ČERNIGOJ
via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurenca je izključena. Albom pohištva pošilja se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Feller-Elsa-Fluid
Ta pod to znamko zavarovana Fellerjeva rastlinska esenčna tekočina je kakor izhaja iz zdravniških priznanj in 60.000 zahvalnih pisem izvrstno obvarovalno in olajšujoče domače zdravilo, pri trganju, bođenju, glavo in zobobolu; prsnih in vratnih bolečinah ter istih v križu kakor tudi vsled prehlajenja nastale slabosti, krču podobne ali nervozne stanja. — Pošilja 12 malih ali 6 velikih steklenic za K 5 — franko
E. V. FELLER v Stubici, Jelisavin trg, Hrvatska.

Išče se za pekarno in sladničarno dekle srednje starosti, da je zmožna slovenskine, nemščine in laščine. Več se poižve Via Foscolo št. 4, IV., vrata 12.

Išče se kovač sposoben tudi za motor na bencin in koji zna popravljati kamnoseško in kamenolomsko orodje. Ponudbe je poslati pod »Kovač« na upravo lista »Edinosti«.

Mala soba je oddati v obližju »Narodnega doma«. Kje — to se izve v upravnistvu tega lista

Svetovna panorama ulica Torrente 11 (trivogalna palača) odprta vsak dan od 10. predp. do 11. ure zvečer. Od 16. do 22. aprila:

Krasni razgledi italijanske revijere z Ventimiglia, Bordighera. Sv. Rem. Genova. Florencija, Karara. Piza in Siena. Vstop 30 st., vojaki in dečki 20 st.

Ivan Petelin
tovarna testenin
TRST
ul. S. Francesco d' assisi 47.

Izvrstno jedilno olje
po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

Novo prodajalnice jestvin, založeno z blagom prve vrste kakor kava, sladkor, olje, milo, belo in taršno moko, otrobe itd. itd. priporoča **Andrej Šuc**
Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst

Leon Fano TRST
ulica Nuova 42
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZARTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Najboljša, najlepša, najcenejša ura sedanjega časa!
Pristne Roskopf-Savonnet od double zlata remontoir na sidro
so najnovejše Roskopf ure. Te ure imajo izvrstno in zajamčeno precizijsko kolesje na sidro in imajo 3 odskočne pokrove od double zlata z dvojno prevlago. Double zlato, je zlato podobna kovina, koja se nikoli ne spremeni. Te ure so zbog krasnega dela posebno občudovane ter se ne ločijo od pristnih zlatih ur.
Cena 5 gld.
K tej spadajoča veržica od dvojnatega double zlata za gospode gld. 1.50. Vsaki uri je priloženo pismo za 3 letno jamstvo. Razpošlja se le po povzetju
JOSIP SPIERING, Dunaj I., Postg. 2-45.

Dragotin Vekjet - zlatar
v Trstu, Corso štv. 47
priporoča vsakovrstne
zlatenine in srebrnine
ter žepne ure.
Sprejema poprave ter kupuje zlato.
Cene zmerne.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Češko gospe perje!
po ceni
5 kg.: novo skubljeno K 9.60
boljše K 12.—
beli mehki puh, skubljeno K 30.— K, 36.—
Pošilja franko po povzetju. Zamena ali povrnitev dovoljena proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 183.
pošta Pízen, Češko.

Restavracija
'Alla Città di Francoforte'
ulica Molin Piccolo št. 17
vogal ulice Saverio Mercadante št. 4 (ex Piazza della Zonta)
toči izvrstno in vedno sveže
šteinfeldsko pivo
kakor tudi dobra in pristna vina.
Kuhinja vedno z dobrimi jedili preskrbljena.
Postrežba točna in cene nizke.
Se toplo priporoča
Rudolf Szoboszlay
gostilničar.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinost“

Fr. Kalasch.
Velikanski izbor
izgotovljenih moških oblek
od K 20 — do 50 —, specijaliteta črne od K 30 — do 50 — Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3 — do 7 —. **Velik izbor hlač** od K 4 — do 15 —, delavskih hlač po 2 40.
Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4 —. Srajca bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.
Cene brez konkurence.
TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Jržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času razlitve. Nepreosljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Intabulacije
(Vknjižbo)
za TRST in okolico po 4 ³/₄ 0/0
proti odplačevanju od 1. do 60 let daja
HENRIK GIBERTI
lastnik Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesioniranega zavoda z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.
Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi
GLAVNI ZASTOPNIK
Uzajemno zavarovalne banke „Slavija“
TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

Šumeči limonadni bomboni in imberno pivo
dajajo najboljše špirta prosto ljudsko pijačo, ki zdravje jako povspešuje.
Pristni le s to znamko:
Udobivajo se povsod.
Le s to znamko pristne priporoča
tovarniško delniško društvo za orijent. sladkorno blago in čokolato
(prej A. Maršner) PRAGA - Kralj. Vinohrađy „Plzenka“.

== Zahtevajte pri nakupu ==
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „JELEN“
Varstvena znamka.
Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Udobiva se povsod!**
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.

